

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/57/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3720200452
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Kollárová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3720200452.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a členov JUDr. Ivety Anderlovej a Mgr. Mareka Anovčina v spore žalobkýň 1/ X. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., B. X/X, 2/ E. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., K. XXXX a 3/ W. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. 6, všetky právne zastúpené URBÁNI & Partners s.r.o., so sídlom Banská Bystrica, Skuteckého 17, IČO: 36 646 181, proti žalovanej W. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. 7, právne zastúpenej ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA ŠTRBÁŇ, s.r.o., so sídlom Púchov, Dvory 1932, IČO: 36 867 454, o zriadenie vecného bremena, o odvolaní žalobkýň 1/ - 3/ proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 28. júla 2020, č.k. 5C/3/2020-80, takto

rozhodol:

I. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovanej **p r i z n á v a** proti žalobkyniam 1/ - 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalobkyni priznal voči žalobkyniam nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. V odôvodnení uviedol, že žalobkyne sa podanou žalobou domáhali zriadenia vecného bremena, ktoré by spočívalo v povinnosti žalovanej ako vlastníčky pozemkov - parc. KN „C“ č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 140 m² a parc. KN „C“ č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 94 m², zapísaných na LV č. XXX, k.ú. Y., strpieť cez tieto pozemky právo prechodu peši a prejazdu motorovými a nemotorovými vozidlami v prospech žalobkýň ako vlastníčok stavby - rodinného domu súp. č. 6, postaveného na pozemku parc. KN „C“ č. XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 870 m², zapísanej na LV č. XX, k.ú. Y.. Uviedli, že sú podielové spoluvlastníčky nehnuteľnosti - rodinného domu súp. č. 6, postaveného na parc. KN „C“ č. XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 870 m², zapísanej na LV č. XX, k.ú. Y., pričom žalobkyňa 3/ má v predmetnej nehnuteľnosti trvalé bydlisko a ktorú nehnuteľnosť dlhodobo a trvalo užíva. Žalovaná je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, k.ú. Y. a to stavby - rodinného domu súp. č. 7, postaveného na parc. KN „C“ č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 591 m² a pozemkov - parc. KN „C“ č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 591 m², parc. KN „C“ č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 399 m², parc. KN „C“ č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 140 m² a parc. KN „C“ č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 94 m². Na pozemku parc. KN „C“ č. XXX/X je postavená inžinierska stavba - cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta, chodník, nekryté parkovisko a ich súčasti. V minulosti dlhé roky prechádzala týmto pozemkom miestna účelová komunikácia - chodník, ktorá predstavovala jediný prístup k stavbe, rodinnému domu a k ostatným nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalobkýň, ktorá prístupová cesta (chodník), slúži až do súčasnosti ako jediná prístupová komunikácia (chodník) k miestu, kde sa nachádzajú nehnuteľností slúžiace na bývanie. Rovnako sa dlhé roky používa prechod cez

pozemok parc. KN „C“ č. XXX/X ako prístup k nehnuteľnosti rodinného domu súp. č. 6, pričom rodinné väzby vlastníkov nehnuteľností sú tu už od pradávna. V minulosti boli výlučnými vlastníkami uvedených susediacich nehnuteľností - pozemkov parc. KN „C“ č. XXX/X a parc. KN „C“ č. XXX, vlastní bratia. Už v týchto časoch boli medzi bratmi pevné a dobré rodinné vzťahy a v týchto časoch existovala a bola akceptovaná prístupová cesta cez danú nehnuteľnosť, keďže rodinné domy stoja za sebou. Prístup k stavbe a pozemkom žalobkýň môže byť znemožnený v dôsledku oplotenia a zahradenia pozemku a prístupovej cesty k nehnuteľnosti parc. KN „C“ č. XXX k rodinnému domu súp. č. 6, o čom svedčí oznámenie žalovanej, adresovanej Obci Y. Obec Y. ako príslušný stavebný úrad posúdil predložené podklady žalovanej a v danej veci vytýčil termín stretnutia stavebnej komisie na mieste predmetného pozemku. V dôsledku reálneho ohrozenia prístupu na pozemky a zamedzenia prístupu k rodinnému domu súp. č. 6, žalobkyne podali dňa 04.06.2019 žiadosť o zrušenie stavebného povolenia akýchkoľvek prác na pozemkov parc. KN „C“ č. XXX/X a č. XXX/X, adresovanú Obecnému úradu Y. Z vyjadrení obce vyplynulo, že odporúča zúčastneným stranám, aby si vzájomne usporiadali občianskoprávne vzťahy medzi vlastníčkou pozemku č. XXX/X a vlastníkami susedného pozemku prostredníctvom súdu. Dňa 09.11.2019 žalobkyne prejavili vôľu a predložili žalovanej Návrh na mimosúdne urovnanie, avšak žalovaná reagovala zamietavo. Ďalej žalobkyne poukázali na to, že tieto so svojimi rodinami nerušene využívali prístupovú cestu majúcu za to, že predmetná miestna účelová komunikácia je prístupovou cestou, ktorú skutočnosť potvrdzuje aj výpis z katastra nehnuteľností LV č. XXX pokiaľ ide o parc. KN „C“ č. XXX/X a č. XXX/X, keďže spôsob využitia týchto pozemkov je cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta, chodník, nekryté parkovisko a ich súčasť. Žalobkyne majú za to, že je daný stav právnej neistoty, nakoľko na základe vyššie popísaného skutkového stavu nemajú garantovaný prístup ku stavbe a je tu obava, či im a ich rodinám niekedy nebude v prístupe bránené. Žalobkyne tiež poukázali na skutočnosť, ktorá z právneho hľadiska zabezpečuje právo prechodu cez pozemok iného vlastníka, a to tzv. zvykové právo, v zmysle ktorého, ak bol pozemok niekým využívaný istý počet rokov stáva sa jeho majetkom, za podmienok, že ide o nepretržitý výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a držba nadobúdateľa a jeho právnych predchodcov musela byť a je oprávnená (predpokladom dobromyseľnosti potrebnej na vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu - práva prechodu a prejazdu cez cudzí pozemok). Poukázali na súdnu prax, ktorá dospela k záveru, že okrem osoby priamo oprávnenej z vecného bremena môžu určité osoby realizovať niektoré z neho vyplývajúce práva (napr. právo vstupovať na pozemok zaťažený vecným bremenom majú príslušníci rodiny a domácnosti oprávneného subjektu; právo prechodu alebo prejazdu cez pozemok môžu užívať aj osoby, ktoré k oprávnenému subjektu prichádzajú na návštevu - R 14/1988). Tieto osoby nie sú priamo oprávnené z vecného bremena, od oprávneného subjektu iba odvodzujú niektoré svoje oprávnenia. S ohľadom na túto skutočnosť nie je nutné, aby bol okruh účastníkov rozširovaný. Záverom uviedli, že stavba v ich vlastníctve slúži jednak na trvalé, či prechodné bývanie a taktiež na inú hospodársku činnosť. Žalobkyňa 3/ trvalo a dlhé roky žije v rodinnom dome súp. č. 6 a chodník pre ňu v minulosti predstavoval a toho času predstavuje jediný prístup k jej rodinnému domu a k ostatným nehnuteľnostiam, pričom nie je možné vybudovať samostatný prístup k rodinnému domu súp. č. 6 z hlavnej cesty ako navrhuje žalovaná. Na vec aplikoval ust. §151o ods. 1 veta prvá, ods. 3 Občianskeho zákonníka, § 150 ods. 1 CSP.

2. Z listinných dôkazov súd prvej inštancie skonštatoval, že žalobkyne sú podielové spoluvlastníčky, žalobkyňa 3/ v podiele 1-ica a žalobkyne 1/ a 2/ v podiele 1-ina každá, pozemku - parc. KN „C“ č. XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 870 m² a rodinného domu súp. č. 6, postaveného na parc. KN „C“ č. XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 870 m², nehnuteľností zapísaných na LV č. XX, k.ú. Y. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXX bolo zistené, že žalovaná je výlučnou vlastníčkou pozemkov - parc. KN „C“ č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 591 m², parc. KN „C“ č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 140 m² a parc. KN „C“ č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 94 m² a rodinného domu súp. č. 7, postaveného na parc. KN „C“ č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 591 m², k.ú. Y. Rovnako z predmetného listu vlastníctva bolo zistené, že spôsob využitia parc. KN „C“ č. XXX/X a č. XXX/X je pozemok, na ktorom je postavená inžinierska stavba - cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta, chodník, nekryté parkovisko a ich súčasť. Z čiastočného výpisu z listu vlastníctva č. 2777 bolo zistené, že Obec Y. je výlučným vlastníkom pozemku parc. KN „E“ č. XXXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 7 458 m², k.ú. Y., ktorý pozemok sa nachádza v zastavanom území obce. Z kópie katastrálnej mapy vyplýva, že pozemok parc. KN „C“ č. XXX (vo vlastníctve žalobkýň), na ktorom je postavený rodinný dom je príľahlým pozemkom k pozemkom parc. KN „C“ č. XXX/X a č. XXX/X (vo vlastníctve žalovanej). Tiež bolo zistené, že pozemok žalobkýň parc. KN „C“ č. XXX susedí s obecnou cestou rovnako ako pozemky žalovanej parc. KN „C“ č. XXX/X a č. XXX/X. Zo zápisnice

zo dňa 28.09.2019, k bodu 1. bolo zistené, že daného dňa sa konala stavebná komisia u žalovanej ohľadne oplotenia pozemku, ktorý sa nachádza na parc. KN „C“ č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 94 m², za prítomnosti členov stavebnej komisie a žalovanej. Ďalej zo zápisnice vyplýva, že žalovaná dňa 04.09.2019 doručila kópiu katastrálnej mapy situácie zobrazenia priebehu hraníc na parc. KN „C“ č. XXX/X. V rovnaký deň bola na Obecný úrad Y. doručená žiadosť o zrušenie stavebného povolenia drobnej stavby oplotenia pozemku žalovanej od vlastníčok susedného pozemku parc. KN „C“ č. XXX - zastavaná plocha a nádvorie, ktoré boli prizvané ku stavebnej komisii. Zo záveru predmetnej zápisnice bolo zistené, že keďže žalobkyne nesúhlasia s oplotením žalovanej a obe zúčastnené strany sa nedohodli, stavebná komisia doporučila daný spor riešiť súdnou cestou. Ohlásením drobnej stavby - oznámením zo dňa 22.10.2019 Obec Y., okrem iného, oznámila žalovanej, že dňa 28.09.2019 sa na mieste samom konalo stretnutie stavebnej komisie, za jej prítomnosti a prítomnosti žalobkyň, a keďže sa zúčastnené strany vzájomne nedohodli, pričom realizáciou oplotenia by mohlo dôjsť k zásahom iných práv a právom chránených záujmov iných osôb, a to zamedzením prístupu k rodinnému domu súp. č. 6, obec odporúčala zúčastneným stranám, aby si vzájomne usporiadali občianskoprávne vzťahy medzi vlastníčkou pozemku č. XXX/X a vlastníkmi susedného pozemku prostredníctvom súdu, prípadne mimosúdnou cestou. Z listu Obce Y. zo dňa 07.05.2020 bolo zistené, že k rodinnému domu súp. č. X je toho času ako prístupová cesta využívaný pozemok parc. KN „C“ č. XXX/X, ktorý sa takto využíva už dlhodobo. Rodinný dom sa nachádza v relatívne vysokom svahovitom teréne pri hlavnej ceste, pričom v súčasnosti k nemu neexistuje žiadna iná prístupová komunikácia. Z fotodokumentácie vyplýva, že z hlavnej obecnej cesty je cez spevnenú plochu miestami pokrytú toho času trávou vedený prístup k rodinnému domu, kde na pravej strane prístupu pred bránou do rodinného domu je uložené drevo. Z vyjadrenia autorizovaného stavebného inžiniera SKSI Ing. Lukáša Rolka zo dňa 10.06.2020 bolo zistené, že zriadenie prístupu (vjazdu) na parcely č. 478 a č. 479 z cesty III/1953 v obci Y. je možné, nakoľko vjazd nie je považovaný za križovatku a nevzťahujú sa naň pravidlá pre umiestňovanie križovatiek. Vjazd z cesty III/1953 na danú parcelu je možné technicky vyriešiť, pričom návrh bude bez výraznejších komplikácií, pravdepodobne bude potrebné vybudovať aj oporný múrik. Návrh musí spĺňať podmienky príslušných STN. Zároveň musí byť odsúhlasený správcou komunikácie (SC TSK) a príslušným ODI. Novozriadený vjazd musí spĺňať požiadavky na rozhrad a vybudovaním vjazdu sa nesmie narušiť odvodnenie cesty III. triedy. Z vyjadrenia bolo tiež zistené, že podkladom stavebného inžiniera bola obhliadka miesta budúceho vjazdu.

3. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobkyne 1/ až 3/ sú podielovými spoluvlastníkmi pozemku parc. KN „C“ č. XXX, ktorý pozemok je príslušným k pozemkom parc. KN „C“ č. XXX/X a č. XXX/X vo výlučnom vlastníctve žalovanej. Pozemok parc. KN „C“ č. XXX/X bol a toho času aj je využívaný žalobkyňami 1/ až 3/ ako priechod, prístupová cesta k nehnuteľnosti - rodinnému domu súp. č. 6, postaveného na parc. KN „C“ č. XXX. Rovnako bolo preukázané, že pozemok parc. KN „C“ č. XXX (kópia katastrálnej mapy), ktorý je v podielom spoluvlastníctve žalobkyň je susediacim pozemkom s obecnou cestou, avšak žalobkyne k obecnej ceste nemajú vytvorený vlastný vjazd na cestnú komunikáciu. Keďže v čase rozhodovania súdu je platný a účinný Civilný sporový poriadok, ktorý aktivitu (bremeno tvrdenia a bremeno dôkazu) preniesol na strany sporu, súd vychádzal z dôkaznej situácie v spore, z ktorej bolo jednoznačne preukázané, najmä z vyjadrenia autorizovaného stavebného inžiniera, že žalobkyne majú možnosť zriadenia vjazdu/prístupu na pozemok v ich vlastníctve, teda na pozemok parc. KN „C“ č. XXX z obecnej cesty č. III/1953, ktorá cesta susedí s predmetným pozemkom. Hoci žalobkyne tvrdia, že prístupovú cestu od hlavnej obecnej cesty nie je z technického hľadiska možné zriadiť, či už z dôvodu, že sú na pozemku stromy alebo stĺpy elektrického vedenia a vodovodné prípojky, toto žiadnym relevantným spôsobom (napr. vyjadrením elektrárni, vodárni a pod.) nepreukázali, čím neunesli bremeno tvrdenia ako ani bremeno dôkazu. V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti rozhodnutie NS ČR zo dňa 03.05.2010, sp. zn. 22Cdo/2085/2008, v ktorom rozhodnutí súd konštatuje, že skutočnosť, že prístup zriadený cez cudzí pozemok na základe práva zodpovedajúceho vecnému bremenu by bol pre žalobcov pohodlnejší, resp. výhodnejší, alebo že by sa obišiel bez stavebných úprav nie je významná. Nevyhnutnú cestu možno požadovať len pre nehnuteľnosť, ktorej úplne chýba nutné spojenie. Keďže bolo preukázané, že žalobkyne ako vlastníčky stavby majú možnosť zriadiť prístup ku stavbe inak, t.j. z verejnej komunikácie, bez obmedzenia žalovanej ako vlastníčky príslušného pozemku, a to zriadením prístupovej cesty, resp. vjazdu na obecnú cestu, nebol splnený zákonný predpoklad ustanovenia § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka na zriadenie vecného bremena (prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak), a preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Záverom, pokiaľ ide o žalobkyňami v žalobe spomínané vydržanie vecného bremena, súd uvádza, že predpokladom vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je aj okrem iného, aby vlastníčkovi pozemku,

ktorý pozemok niekto používa k priechodu alebo prejazdu, musí byť dané najavo, že sa tak robí z titulu vecného bremena a vlastník tento stav musí trpieť. V opačnom prípade nemôže ísť o držbu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, ale ide len o správanie, ktoré by síce mohlo byť obsahom držby práva, avšak je realizované z iného právneho dôvodu (napr. vyprosí, obligácie, verejné užívanie a pod.), prípadne bez právneho dôvodu, pričom takéto správanie nemôže viesť k vydržaniu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Zároveň tak nebola určená lehota ani účel užívania veci, nevzniká skutočná zmluva, ale nezáväzná výprosa a užívateľ takúto vec nemôže vydržať. Ako podmienka vydržania nepostačuje subjektívne presvedčenie držiteľa o tom, že mu vec alebo právo patrí, ale je potrebné, aby držiteľ bol v dobrej viere s prihliadnutím ku všetkým okolnostiam. Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že mu vec alebo právo patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobrá viera držiteľa sa musí vzťahovať aj na okolnosti, za ktorých vôbec mohlo vecné právo vzniknúť, teda aj k právnomu dôvodu (titulu), ktorý by mohol mať za následok vznik práva. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovaná mala v spore plný úspech (súd žalobu zamietol), a preto jej súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O trovách konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

4. Proti tomuto rozsudku podali žalobkyne 1/ - 3/, prostredníctvom právneho zástupcu, v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci / § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP/. Nesúhlasili so závermi súdu, že súd vychádzal z dôkaznej situácie v spore, z ktorej bolo jednoznačne preukázané, najmä z vyjadrenia autorizovaného stavebného inžiniera, že žalobkyne majú možnosť zriadenia vjazdu/prístupu na pozemok v ich vlastníctve, teda na parc. KN „C“ č.XXX z obecnej cesty č.III./1953, ktorá cesta susedí s predmetným pozemkom. Predmetné subjektívne stanovisko autorizovaného stavebného inžiniera Ing. Lukáša Rolka dala vypracovať žalovaná bez účasti protistrany, teda žalobkyň alebo ich právneho zástupcu. Hodnotenie zriadenia prístupu na parcely č. 478 a č. 479 z cesty III/1953 v obci Y. bolo realizované z vonkajšej obhliadky nehnuteľností bez preverenia prekážok, ktoré bránia zrealizovať vjazd z cesty III/1953 a nebol predložený žiadny zákres situačného plánu možnosti budúceho vybudovania prístupovej cesty k nehnuteľnosti. Ing. Lukáš Rolko je autorizovaný stavebný inžinier a preto nie je oprávnený sa odborne vyjadrovať k otázkam týkajúcim sa oblasti dopravy a projektovania v stavebníctve. Súd prvej inštancie listinný dôkaz predložený žalobkyňami - Potvrdenie Obce Lednica nevzal do úvahy, o čom svedčí aj absencia zmienky o tomto listinnom dôkaze v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Z potvrdenia vyplýva, že k rodinnému domu č.6 je t.č. ako prístupová cesta využívaný pozemok C KN p.č. XXX/X, ktorý sa takto využíva už dlhodobo. Rodinný dom sa nachádza v relatívne vysokom svahovitom teréne pri hlavnej ceste, pričom v súčasnosti k nemu neexistuje žiadna iná prístupová komunikácia. Tvrdenia žalobkyň, že prístupovú cestu od hlavnej cesty nie je z technického hľadiska možné zriadiť, žalobkyne podložili fotodokumentáciou predloženou ako prílohy spolu s podaním samotného návrhu na zriadenie vecného bremena zo dňa 10.02.2020, kde je jasne zdokumentované, že popri hlavnej ceste je po celej dĺžke úsek v relatívne vysokom svahovitom teréne. Taktiež svoje tvrdenia duplikovali na pojednávaní dňa 20.07.2020, kde sa vyjadrovali k samotnému stanovisku zriadenia prístupu k parcele CKN č. XXX a č. XXX v k.ú. Y. autorizovaného stavebného inžiniera Ing. Lukáša Rolka tak, že zriadenie prístupu ku parcele XXX a XXX v k.ú. Y. nie je technicky možné vzhľadom k prekážkam - stĺpy elektrického vedenia, ovocné stromy, budova stojaca na predmetnom pozemku, oplatenie a vodovodné prípojky brániace vybudovaniu prístupovej cesty. Podľa zápisu v LV č.XXX CKN s parc. č. XXX/X, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 140 m² a pozemku CKN s parc. č. XXX/X, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 94 m² je uvedený spôsob využívania pozemku 22 - pozemok, na ktorom je postavená inžinierska stavba - cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta, chodník, nekryté parkovisko a ich súčasti. Prístupová cesta cez pozemky CKN s parc. č. XXX/X a CKN s parc. č. XXX/X k nehnuteľnosti stavby rodinného domu súp. č. 6 postavenom na pozemku H. s parc. č. XXX, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 870 m², zapísanej na LV č.XX, k.ú. Y. sa využíva od pradávna a využívali ju nerušene a bez problémov aj právní predchodcovia strán konania. Vo vzťahu k tvrdeniu súdu, že bolo preukázané, že žalobkyne ako vlastníčky stavby majú možnosť zriadiť prístup ku stavbe inak, t.j. z verejnej komunikácie bez obmedzenia žalovanej ako vlastníčky príslušného pozemku a to zriadením prístupovej cesty, resp. vjazdu na obecnú cestu nebol splnený zákonný predpoklad ustanovenia §151o ods.3 Občianskeho zákonníka na zriadenie vecného bremena (prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak) a preto žalobu ako nedôvodnú zamietol. Tvrdenia súdu sú irelevantné, nedôvodné, pričom nebol žiadnym zákonným spôsobom preukázaný prístup ku stavbe inak, t.j. z verejnej komunikácie bez obmedzenia

žalovanej ako vlastníčky príľahlého pozemku a to zriadením prístupovej cesty, resp. vjazdu na obecnú cestu. Vydržanie vecného bremena a dobrá viera držiteľa bola zachovaná a zároveň poukazujúc na skutočnosť, ktorá z právneho hľadiska zabezpečuje právo prechodu cez pozemok iného vlastníka - zvykové právo „Ak bol pozemok niekým využívaný istý počet rokov stáva sa jeho majetkom“. Okrem iného ide o nepretržitý výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a držba nadobúdateľa a jeho právnych predchodcov musela byť a je oprávnená (predpokladom dobromyseľnosti potrebnej na vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu - práva prechodu a prejazdu cez cudzí pozemok/. Súdna prax dospela k záveru, že okrem osoby priamo oprávnenej z vecného bremena, môžu určité osoby realizovať niektoré z neho vyplývajúce práva (napríklad právo vstupovať na pozemok zaťažený vecným bremenom majú príslušníci rodiny a domácnosti oprávneného subjektu; právo prechodu alebo prejazdu cez pozemok môžu užívať aj osoby, ktoré k oprávnenému subjektu prichádzajú na návštevu - porovnaj R 14/1988). Tieto osoby nie sú priamo oprávnené z vecného bremena, od oprávneného subjektu iba odvodzujú niektoré svoje oprávnenia. S ohľadom na túto skutočnosť nie je nutné, aby bol okruh účastníkov rozširovaný. Poukázali na ust. § 151 a § 134 Občianskeho zákonníka, keď žalobkyne majú za to, že preukázali všetky svoje tvrdenia predložením listinných dôkazov, poukazujúc na tvrdenia zvykového práva, dlhoročným a nerušeným prístupom cez parc.č. CKN s parc. č. XXX/X, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 140 m² a pozemku CKN s parc. č. XXX/X, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 94 m² zapísaných na LV č.XXX, k.ú. Y., v žiadnom prípade neobmedzujúc výlučné vlastnícke práva žalovanej a výsluchom žalobkyne 3/podielovej spoluvlastníčky nehnuteľnosti so súp.č.6, ktorá dlhodobo býva v nehnuteľnosti, ktorá poukázala na faktický stav, že v minulosti všetky pozemky boli jej rodičov, kúpila jej ich mama aj pre otca žalovanej, pretože jej ho bolo ľúto, keďže jeho vlastný otec ho nechcel. Nechce nič žalovanej zobrať, len chce aby jej nechala cestu, po ktorej chodí k svojej chalúpke. V minulosti túto cestu vyasfaltovala a dodnes si pamätá, že ju to stálo 1000 korún a liter slivovice. Toho času je však cesta rozbitá, pretože žalovaná zväža drevo, ktoré je zložené pri hradskej a do cesty vkladá všelijaké prekážky. Závažným faktom je zdravotný stav a vek žalobkyne 3/, ktorá býva dlhé roky v nehnuteľnosti súp.č.6 a nie je v súlade s dobrými mravmi, aby rozhodnutie Okresného súdu Považská Bystrica jej znemožnilo nepretržitý výkon práva a jej presvedčenie, že právo zodpovedajúce vecnému bremenu vykonávala v minulosti, ale aj v súčasnosti právom. Dobrá viera držiteľa sa vzťahuje na opísané a preukázané okolnosti, na základe ktorých vecné bremeno vzniklo od dávnych čias teda aj k právnemu titulu vydržania, ktorý mal za následok vznik práva prechodu peši motorovými a nemotorovými vozidlami v prospech žalobkýň. Žiadali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a žalobkyniam priznal právo na náhrada trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (100%).

5. Žalovaná v písomne podanom vyjadrení k odvolaniu žalobkýň uviedla, že napadnutý rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica je zákonný a vecne správny a odvolanie žalobkýň je preto zjavne nedôvodné. Vychádzajúc z obsahu podaného odvolania žalobkýň možno konštatovať, že žalobkyne v rámci odvolania prevažne rekapitulujú svoju právnu argumentáciu, s ktorou sa súd prvej inštancie presvedčivo vysporiadal v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Prvým z dvoch žalobkýňami označených odvolacích dôvodov je údajné nesprávne právne posúdenie veci v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP, pričom žalobkyne naplnenie tohto odvolacieho dôvodu vzhľadajú v tom, že súd prvej inštancie oprel svoje rozhodnutie aj o údajne subjektívne stanovisko Ing. Lukáša Rolka, ktorý v ňom konštatoval, že realizácia príjazdu cez pozemok KNC č. KNC č. XXX pre k.ú. Y. k rodinnému domu so súpisným č. 6 z cestnej komunikácie III/1953 v obci Y. je z technického hľadiska možná. Ing. Lukáš Rolko je autorizovaný stavebný inžinier (kategória komplexné architektonické a inžinierske služby a súvisiace technické poradenstvo, podkategória: dopravné stavby) a zároveň pracovník spoločnosti DAQE Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 8953/62, 010 01 Žilina, IČO: 36 848 751, ktorá spoločnosť sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti dlhodobo zaoberá projektovaním cestných stavieb (vrátane diaľničných stavieb), preto ide o odborne spôsobilú osobu. Súd prvej inštancie správne uviedol, že žalobkyniam nič nebránilo v tom, aby svojou procesnou aktivitou podporili svoje tvrdenia o nemožnosti zriadenia cesty cez pozemok KNC č. XXX (resp. o existencii prekážok pre zriadenie cesty na tomto pozemku) navrhnutím alebo predložením relevantného dôkazu, ktorým by reagovali a prípadne sa pokúsili spochybníť obsah predloženého stanoviska Ing. Rolka. Keďže k takejto procesnej aktivite žalobkyne nepristúpili, musia niesť s tým spojený procesný následok v podobe zamietnutia žaloby. Ing. Rolko pred poskytnutím stanoviska vykonal obhliadku na mieste samom a bezpochyby zväžil všetky osobitné okolnosti daného prípadu. Ak by nedisponoval dostatkom informácií či podkladov k vypracovaniu stanoviska, stanovisko by neposkytol, resp. nekomplexnosť informácií by v stanovisku notifikoval. Pokiaľ žalobkyne namietali, že žalovaná nepredložila so stanoviskom aj situačný plán

možnosti vybudovania prístupovej cesty, žalovaná uvádza, že takáto požiadavka nezodpovedá jej procesnej povinnosti. Poukázala na čl. 8 CSP, keď procesnou povinnosťou žalovanej bolo výlučne preukázať svoje vlastné tvrdenia, a to konkrétne, že prístup k rodinnému domu žalobkyň so súpisným č. 6 je možné zriadiť aj cez ich spoločný pozemok KNC č. XXX pre k.ú. Y., k čomu podľa názoru žalovanej postačuje predložené stanovisko odborne znalej osoby bez predloženia konkrétneho a podrobného technického riešenia cesty. Pokiaľ ide o predložené Potvrdenie obce Lednica zo dňa 07.05.2020, z jeho obsahu je zrejmé, že ku dňu vypracovania tohto potvrdenia je jedinou zriadenou prístupovou cestou k domu so súpisným č. 6 spevnená plocha na pozemku KNC č. XXX/X pre k.ú. Y., ergo, že na pozemku KNC č. XXX, ku dňu poskytnutia potvrdenia, žiadna prístupová cesta zriadená nie je („v súčasnosti ku nemu neexistuje žiadna iná prístupová komunikácia“). Predmetné potvrdenie obce tak celkom zreteľne nepojednáva o možnosti, či nemožnosti zriadenia prístupovej cesty na pozemku KNC č. XXX do budúcnosti, ani o existencii práva žalobkyň zodpovedajúceho vecnému bremenu, preto toto stanovisko žalovaná nepovažuje za relevantné pre rozhodnutie o merite veci. Vo vzťahu k údajnému svahovitému profilu parcely KNC č. XXX možno uviesť, že rovnaký svahovitý profil má aj parcela KNC č. XXX/X, kde problém s realizáciou spevnenej plochy nebol ani pred mnohými rokmi, bez možnosti využitia technológií a stavebných postupov dnešnej doby. Poukaz žalobkyň na zápis na liste vlastníctva č. XXX pre k.ú. Y. a to spôsob využitia pozemkov ako: „pozemok na ktorom je postavená inžinierska stavba - cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta, chodník, nekryté parkovisko a ich súčasť“, je irelevantný, keď takýto zápis nemá právotvorné účinky, ale len informatívny charakter. Nesprávnosť uvedeného zápisu je daná už len tým, že na parcele KNC č. XXX/X žiadna inžinierska stavba ani spevnená plocha vybudovaná nie je a nikdy ani nebola. Na parcele KNC č. XXX/X bola vybudovaná spevnená plocha, nie však za účelom zabezpečenia prístupovej cesty k rodinnému domu so súpisným č. 6, ale pre potreby právneho predchodcu žalovanej, a to na zvoz a uskladnenie jeho dreva na pozemku KNC č. XXX/X, a teda na prejazd najmä traktorom, ktorú skutočnosť nepriamo v rámci svojej výpovede potvrdila aj žalobkyňa v 3. rade. Z podaného odvolania žalobkyň nie je zrejmé, v čom malo spočívať údajné nesprávne právne posúdenie veci; žalovaná však zastáva názor, že súd pri svojom rozhodovaní aplikoval správnu právnu normu (ust. § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka), túto správne interpretoval a zo správnych skutkových zistení vyvodil správne právne závery (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27. júla 2011, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Argumentácia žalobkyň o možnosti vydržania vecného bremena, či dokonca nadobudnutia vlastníckeho práva na základe „zvykového práva“ je nekonzistentná a v určitých smeroch za protirečivú, keď sa jednak žalobným návrhom výslovne domáhajú zriadenia vecného bremena, v obsahu písomných podaní však opakovane poukazujú na všeobecné normatívne východiska pre vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Žalovaná s touto nekonzistenciou medzi petitom a obsahom žaloby žalobkyň výslovne konfrontovala v rámci svojho písomného vyjadrenia zo dňa 08.04.2020. Žalobkyne (zastúpené právnym zástupcom) však aj v rámci svojej písomnej reakcie - vo vyjadrení zo dňa 30.04.2020 uviedli, že sa domáhajú zriadenia vecného bremena v zmysle ust. § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka a nie určenia existencie vecného bremena titulom vydržania, a že túto skutočnosť nepovažujú za spornú. Pre rozhodovanie o zriadení vecného bremena sú pritom úplne irelevantné všeobecné tvrdenia žalobkyň týkajúce sa vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu kopírujúce zákonnú úpravu. Ak by došlo k vydržaniu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu (v danom prípade k vydržaniu celkom určite nedošlo), išlo by o prekážku pre rozhodnutie súdu v zmysle ust. § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka s tým následkom, že by žalobu aj tak musel súd zamietnuť, pretože nemožno nadobudnúť rovnaké právo na základe dvoch odlišných právnych skutočností. Je tak celkom zrejmé, že aj procesný postup žalobkyň, ktoré sa rozhodli podať žalobu o zriadenie vecného bremena podľa ust. § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka celkom jasne vypovedá o tom, že aj samé boli presvedčené o tom, že právo vecného bremena doposiaľ nenadobudli, a toto právo im doposiaľ nepatrí. V tejto súvislosti z dôvodu procesnej opatrnosti žalovaná uvádza, že zákonné podmienky vydržania vecného bremena v podobe prechodu cez pozemky v jej vlastníctve celkom určite neboli zo strany žalobkyň ani ich právneho predchodcu splnené, a túto skutočnosť v konaní ani výslovne žalobkyne netvrdili a už vôbec túto skutočnosť nepreukázali. Odvolávajú sa na požiadavku právnej istoty a predvídateľnosti rozhodovacej praxe súdov ako jedného z pilierov právneho štátu, nemôžu byť vek, či zdravotný stav jednej zo žalobkyň (odhliadnuc od toho, že v konaní nebol preukázaný zhoršený zdravotný stav žalobkyne v 3. rade) rozhodujúcimi skutočnosťami pre zriadenie „sudcovského“ vecného bremena, ignorujúc pritom normatívnu úpravu ust. § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka, pretože prístupom a contrario by došlo k svojvoľnému odmietnutiu platných a účinných normatívnych predpokladov pre závažný zásah do vlastníckeho práva povinného z vecného bremena, akým zriadenie vecného bremena (proti vôli vlastníka) bezpochyby je. Navrhla, aby odvolací

súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdil a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

6. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP) oprávnenými osobami (§ 359 CSP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z dôvodov uvedených v odvolaní. Preskúmal aj konanie rozhodnutiu súdu prvej inštancie predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP. Odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), vychádzajúc z toho, že nariadenie pojednávania vo veci nevyžadovala potreba zopakovania ani doplnenia dokazovania, ani dôležitý verejný záujem. Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaných odvolaní do tej miery, že nebol oprávnený rozsudok preskúmať z iných dôvodov než z tých, ktoré boli explicitne do uplynutia odvolacej lehoty uvedené (§ 380 ods. 1, 2 CSP).

7. Odvolacia argumentácia žalobkýň bola z hľadiska odkazu na zákonom - Civilným sporovým poriadkom, vymedzené odvolacie dôvody, založená na tvrdení o nesprávnom právnom posúdení, ktorú odvolaním napadli (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP), žalované 1 - 3 mali okrem toho za to, že súd prvej inštancie z vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP).

8. Nesprávne skutkové zistenia sú také zistenia, na základe ktorých súd vec posúdil po právnej stránke a ktoré v podstatnej časti nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Dochádza k tomu vtedy, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov alebo z vyjadrení strany nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli dôkazmi preukázané alebo vyšli najavo, opomenul. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov.

9. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k tomu vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

10. Odvolací súd posúdil relevantnosť tvrdení žalobkýň odkazujúcich na nimi vymedzené odvolacie dôvody, prihliadajúc na to, že v odôvodnení jeho rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale len na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (II. ÚS 78/05).

11. Po oboznámení s obsahom spisu, postupom súdu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom a jeho právnym posúdením, má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie z účelne realizovaných dôkazov riadne zistil skutkový stav rozhodujúci pre posúdenie veci a právne závery, ku ktorým dospel, vychádzajú zo skutkových zistení. V rozhodnutí dal jasné, zrozumiteľné, dostatočne konkrétne a v logickej postupnosti sformulované vysvetlenie dôvodov rozhodnutia, ku ktorému dospel. Je evidentné, že sa podrobne zaoberal všetkými podstatnými tvrdenými skutočnosťami, dôkazmi a námietkami, správne ich v jednotlivosti, ako aj vo vzájomnej súvislosti vyhodnotil a dospel tak k správne, presvedčivému právnemu záveru. Na týchto správnych záveroch sa nič nezmenilo ani v priebehu odvolacieho konania. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP), nedospel k existencii dôvodu, pre ktorý by mal do úvahy súdu prvej inštancie zasiahnuť a preto, majú za to, že pri zhode so závermi súdu prvej inštancie by prípadná formulácia totožného hodnotenia inými jazykovými prostriedkami bola len opakovaním nezodpovedajúcim princípu hospodárnosti konania, ktorého odraz má byť premietnutý aj v rozhodnutí, ktoré je jeho výsledkom. Preto len na zdôraznenie správnosti rozhodnutia k odvolacím dôvodom žalobkýň sporu dodáva:

12. Súd prvej inštancie v rozhodnutí skonštatoval, že žalobkyne neunesli dôkazné bremeno/ bremeno tvrdenia/, keď v konaní nepreukázali, že nemajú možnosť zriadenia vjazdu/prístupu na svoj pozemok, teda na pozemok parc. KN "C" č. XXX z obecnej cesty č.III/1953. Rovnako nepreukázali svoje tvrdenia, že prístupovú cestu nie je možné zriadiť od hlavnej, obecnej cesty, nakoľko na pozemku sú stromy, stĺpy elektrického vedenia a vodovodné prípojky, teda nebol splnený zákonný predpoklad podľa ust. § 151o

ods. 3 Občianskeho zákonníka na zriadenie vecného bremena. Súčasne neboli splnené podmienky na vydržanie práva zodpovedajúce vecnému bremenu.

13. V civilnom sporovom konaní sa uplatňuje prejednacía zásada. Účastník má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky, spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia, nesie ten účastník konania, ktorý tieto povinnosti nesplnil. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana sporu nesplní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazné bremeno ako procesný inštitút v sporovom občianskom súdnom konaní spočíva v zodpovednosti strany sporu za to, že v konaní budú preukázané tie rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno viaže. Ak neboli preukázané tvrdenia strany sporu, tento dôkazné bremeno neuniesol, čoho následkom je rozhodnutie súdu vo veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť vo veci samej aj v takých prípadoch, keď neboli preukázané určité skutočnosti, významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci (či už z dôvodu nečinnosti strany sporu, ktorá nesplnila povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec).

14. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktoré sa týkajú povinnosti tvrdenia a povinnosti označenia dôkazov na preukázanie tvrdení je daný hypotézou právnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strany sporu. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena.

15. Vecné bremeno je vecné právo, ktoré obmedzuje vlastníka nehnuteľnosti v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo strpieť, niečoho sa zdržať, niečo konať. Podstatným obsahom vecného bremena je zaťaženie vlastníka nehnuteľnosti, alebo jeho obmedzenie v jeho výkone vlastníckeho práva. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu je spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti / vecné bremená im rem/ alebo patrí určitej osobe / vecné bremená ad personam/. Vecné bremeno spojené s vlastníctvom nehnuteľnosti prechádza s vlastníctvom nehnuteľnosti na jej nadobúdateľa.

16. Vlastný pojem „vecné bremeno“ upravil Občiansky zákonník č. 141/1950 Sb. a prevzali ho aj neskoršie úpravy. Od doby jeho účinnosti je nutné v listinách presne formulovať predmet vecného bremena. Vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu, zo zákona alebo výkonom práva / vydržaním/ pri splnení zákonných podmienok. Je nepochybné, že Ústava Slovenskej republiky / zákon č. 460/1992 Zb./ v čl. 20 zaručuje právo vlastníť majetok ako aj ochranu vlastníctva. Zároveň však v odseku 4 citovaného článku pripúšťa jeho obmedzenie v nevyhnutnej miere a na základe zákona. Tým, že Občiansky zákonník obsahuje právnu úpravu vecných bremien/ § 151n a nasl. platného znenia § 166 a nasl. Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Sb./, umožňuje Ústavou dovolené obmedzenie vlastníckeho práva vlastníka nehnuteľnosti takýmto spôsobom zaťaženej. Je však nevyhnutné, aby v prípade sporu medzi vlastníkom nehnuteľnosti a osobou z vecného bremena oprávnenou bolo v konaní pred súdom jednoznačne preukázané, že vecné bremeno oprávnenou bolo v konaní pred súdom jednoznačne preukázané, že vecné bremeno vzniklo jedným zo spôsobov uvedených v Občianskom zákonníku a doposiaľ nezaniklo.

17. Odvolateľky namietali, že súd prvej inštancie vychádzal z vyjadrenia autorizovaného stavebného inžiniera, ako i závery súdu, že žalobkyne majú možnosť zriadenia vjazdu na svoj pozemok z obecnej cesty, pričom ide subjektívne stanovisko. Súčasne si splnili svoju dôkaznú povinnosť, keď v priebehu konania predložili potvrdenie obce Lednica ako i fotodokumentáciu, na ktorú súd prvej inštancie neprihliadal. Zotrvali na svojich tvrdeniach o vydržaní práva zodpovedajúce vecnému bremenu.

18. Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý jednotlivito a a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom strostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

19. Podľa § 206 CSP, ak je potrebné posudzovať skutočnosti, na ktoré treba odborné znalosti, súd na návrh vyžiada odborné vyjadrenie od odborne spôsobilej osoby.

20. Odvolací súd uvádza, že odvolacie námietky odvolateľov k predloženému listinnému dôkazu - stanovisku Ing. Lukáša Rolku, ako i skutočnosť, že Ing. Rolko nie je odborne oprávnený vyjadriť sa k otázkam týkajúcim sa oblasti dopravy a projektovania v stavebníctve, nie sú dôvodné. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že žalobcovia neuniesli bremeno tvrdenia ako i bremeno dôkazu. Svoju odvoláciu

argumentáciu zúžili na kritiku vyššie citovaného stanoviska Ing. Rolku, ako osoby neznalej, bez vecnej relevancie. Žalobkyne boli v konaní pasívne, keď neuniesli dôkazné bremeno a na vyvrátenie stanoviska Ing. Rolku nepredložili žiaden dôkaz. V zmysle ust. § 206 CSP, súd prvej inštancie správne posudzoval odborné vyjadrenie za situácie, že žalobkyne v konaní za účelom vyvrátenia, resp. spochybnenia záverov uvedených v odbornom vyjadrení nenavrhli žiaden dôkaz, preto bez ďalšieho nie je možné znížiť jeho dôkaznú silu. Rovnako námietky odvolateľov, že prístup na ich pozemok nie je možné zriadiť z obecnej, hlavnej cesty pre prekážky na ich pozemku a to pre existenciu stromov, resp. stĺpov elektrického vedenia či vodovodných prípojok, nie sú dôvodné. V tomto smere žalobkyne v konaní neprodukovali na preukázanie svojich tvrdení žiadne dôkazy, ktoré by vyššie uvedené prekážky na nemožnosť zriadiť prístup cez ich pozemok vylučovali. Bez predloženia relevantných dôkazov si nemôže súd urobiť závery o týchto tvrdených skutočnostiach, nakoľko posúdenie, či je možné zriadiť prístupovú cestu za situácie, že sa na pozemku nachádza stĺp elektrického vedenia, či vodovodná prípojka potrebuje odborné znalosti, ktoré presahujú rámec všeobecných skúseností.

21. Žalobkyne zotrvali na svojej argumentácii vo vzťahu k predloženému listinnému dôkazu a to z listu Obce Y. zo dňa 07.05.2020, podľa ktorého k rodinnému domu s.č. X je t.č. ako prístupová cesta využívaný pozemok KN "C" č. XXX/X, pričom rodinný dom sa nachádza v relatívne vysokom svahovitom teréne pri hlavnej ceste a v súčasnosti k nemu neexistuje žiadna iná prístupová cesta. Odvolací súd k listinnému dôkazu uvádza, že ani list z obce nepreukazuje, že žalobkyne majú možnosť prístupu k svojim nehnuteľnostiam len cez pozemok KN C č. XXX/X. Pokiaľ odvolateľky namietali, že súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí tento listinný dôkaz nepodrobil súdnemu prieskumu, odvolací súd uvádza, že súd nemusí dať odpoveď na každý argument strany sporu a je len na zvážení súdu, ktoré právne významné skutočnosti a dôkazy považuje za relevantné a tieto aj vo svojom rozhodnutí použije. Na zdôraznenie odvolací súd uvádza, že stanovisko obce len uvádza, že t.č. je ako prístupová cesta využívaný pozemok KN C č. XXX/X, pričom v súčasnosti neexistuje žiadna iná prístupová komunikácia, teda jednoznačne nepotvrďuje, že nie je možná iná prístupová cesta k pozemkom žalobkýň. Daný listinný dôkaz nemal pre rozhodnutie súdu žiadny význam, keď súčasne vychádzal z ďalších dôkazov, ktoré považoval za dôležité pre rozhodnutie vo veci.

22. Odkaz žalobkýň na predloženú fotodokumentáciu bez predloženia iných, relevantných dôkazov, je právne bezvýznamný. Ako už vyššie uviedol odvolací súd a rovnako aj súd prvej inštancie, žalobkyne neuniesli bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno, keď okrem písomného návrhu, výpovede na pojednávaní, či predloženia fotodokumentácie iné dôkazné prostriedky neprodukovali, nenavrhli vykonanie iného dôkazu spôsobom, ktorý by bol prispôsobený povahe sporu. Na vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie nemá vplyv ani námietka žalobkýň, keď podľa zápisu v LV č. XXX CKN s parc. č. XXX/X, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 140 m² a pozemku CKN s parc. č. XXX/2, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 94 m² je uvedený spôsob využívania pozemku 22 - pozemok, na ktorom je postavená inžinierska stavba - cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta, chodník, nekryté parkovisko a ich súčasti.

23. Ďalšia odvolacia námietka žalobkýň týkajúca sa vydržania vecného bremena, nie je dôvodná. Žalobkyne 1/ - 3/ v podanom odvolaní poukázali na nepretržitý výkon práva zodpovedajúci vecnému bremenu a držbu nadobúdateľa ako i jeho právnych predchodcov, teda dobromyseľnosť, zdravotný stav žalobkyne 3/.

24. Práva zodpovedajúce vecnému bremenu môžu vzniknúť aj na základe vydržania. Predmetom vydržania je právo, ktoré je spôsobilým predmetom držby. Oprávnený držiteľ práva zodpovedajúceho vecnému bremenu môže toto právo vydržať.

25. Právny záver súdu prvej inštancie, že predpokladom vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je, aby vlastníkom pozemku, ktorý pozemok niekto užíva k prechodu alebo prejazdu, musí dať najavo, že tak robí z titulu vecného bremena a vlastník musí tento stav trpieť, inak nemôže ísť o držbu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, pričom nepostačuje subjektívne presvedčenie držiteľa o tom, že mu vec alebo právo patrí, ale je potrebná dobromyseľnosť. Dobrá viera držiteľa sa musí vzťahovať aj na okolnosti, za ktorých mohlo vecné právo vzniknúť, teda právny dôvod / titul/.

26. V danom prípade žalobkyne odvodzovali svoje právo od zvykového práva s tým, že toto právo sa vzťahuje aj na osoby, ktoré nie sú priamo oprávnené z vecného bremena, citáciu ustanovení § 151 Občianskeho zákonníka, resp. § 134 OZ.

27. Odvolací súd uvádza, že žalobkyne žiadne iné, než vyššie uvedené podstatné skutkové okolnosti vzťahujúce sa k vydržaniu práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu, netvrdili, na základe ktorých sa žalobkyne mohli dobromyseľne domnievať, že im ako vlastníkom vládnucej nehnuteľnosti vecné bremeno práva prechodu vo vzťahu k pozemkom žalovanej nejakým konkrétnym spôsobom vzniklo a patrí.

28. Pre vydržanie práva je potrebný, aspoň nejaký domnelý (putatívny) nadobúdaci právny titul, na základe ktorého sa jeho držiteľ môže dobromyseľne domnievať, že mu toto jeho právo a tomu zodpovedajúca povinnosť druhej strany v určitom čase pri nejakom konkrétnom právnom úkone alebo rozhodnutí právne vzniklo a patrí. Všeobecné, vágne a paušálne tvrdenia žalobkýň neumožňujú súdu ich vecné preskúmanie a nie sú spôsobilé byť predmetom odvolacieho prieskumu. Takéto nesubstancované prejavy žalobkýň súd v konaní hodnotí ako legitímne opomenie a nevykonáva vo vzťahu k ich pravdivosti žiadne dokazovanie. Strana sporu je preto povinná uviesť celkom konkrétne skutkové tvrdenia, z ktorých vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky a až potom (a len) v prípade, že sú tieto skutočnosti medzi stranami sporné a zároveň sú v konaní aj významné, súd nariadi na ich preukázanie dokazovanie navrhovanými dôkaznými prostriedkami, ktoré sú spôsobilé tieto tvrdenia preukázať. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že žalobkyne neunesli predovšetkým bremeno tvrdenia tak k zriadeniu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu ako i k vydržaniu práva vecného bremena.

29. V tejto súvislosti však súd poznamenal, že predpokladom nadobudnutia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu výkonom práva (vydržaním) v zmysle ust. § 151o v spojení s ust. § 134 a § 130 OZ je, že toto právo jeho držiteľ vykonával po stanovenú dobu, a zároveň že bol držiteľom oprávneným, teda že bol zo zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu toto právo patrí. Pritom posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec alebo právo patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobromyseľnosť, ako vnútorný psychický stav, je potrebné objektivizovať s prihliadnutím na všetky okolnosti, za ktorých došlo k faktickému nakladaniu s vecou, resp. vykonávaniu práva pre seba. Subjektívny pocit držiteľa nemôže byť sám osebe podkladom pre vydržanie, ak nie je tento pocit vyvolaný okolnosťami objektívne nasvedčujúcimi oprávnenosti držby práva. Ak sa niekto uchopí držby nehnuteľnosti alebo vecného práva na základe ústnej dohody, nemôže byť s ohľadom na všetky okolnosti v dobrej viere, že je vlastníkom veci, resp. že mu vecné bremeno patrí, a to ani v prípade, ak je presvedčený, že takáto zmluva k nadobudnutiu vlastníctva k nehnuteľnosti alebo vecného bremena postačuje. Držba, ktorá sa o takú zmluvu opiera, nemôže viesť k vydržaniu. K uvedenému poukázal na publikáciu Občiansky zákonník I., II. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2015 a Občiansky zákonník I., II., druhé vydanie, Praha 2009.

30. Pre vydržanie vecného bremena je primárne podstatná existencia nejakého konkrétneho neplatného alebo aspoň zdanlivého (putatívneho) nadobúdacieho titulu, na základe ktorého sa jeho držiteľ mohol (so zreteľom na všetky okolnosti) dobromyseľne domnievať, že mu takéto vecné právo riadne vzniklo a patrí. Z rozhodnutia NS SR z 24.04.2017, sp. zn. 3Cdo/17/2016, z ktorého vyplýva, že „z hľadiska dobromyseľnosti držby ako podmienky nadobudnutia vlastníctva veci (pozn. súdu: a obdobne aj vecného bremena) vydržaním je právne relevantnou len tá skutočnosť, ktorá má objektívne znaky titulu [prípadne aj len domnelého (putatívneho)] nadobudnutia vlastníctva (pozn. súdu: aj vecného bremena). Domnelým (putatívnym) titulom nadobudnutia vlastníctva je určitá skutočnosť, ktorá má navonok znaky riadneho nadobúdacieho titulu (v súlade so zákonom zakladajúceho vznik vlastníctva), chýba pri nej ale niektorá stránka (vlastnosť, znak), ktorú pre nadobudnutie vlastníctva (alebo vecného bremena) vyžaduje objektívne právo.“ Rovnako to vyplýva aj z Uznesenia NS SR, sp. zn. 4M Cdo/13/2018 s tým, že nestačí, keď tvrdené „právo“ k nehnuteľnosti bolo dlhodobo vykonávané bez toho, aby vlastníci v jeho výkone bránili, prípadne, že bolo vykonávané „od nepamäti“ napríklad aj inými osobami a pod. Presvedčenie nadobúdateľa o tom, že mu právo zodpovedajúce vecnému bremenu prináleží, že nejedná bezprávne, musí byť podložené dôvodom oprávňujúcim k takémuto presvedčeniu, teda okolnosťami svedčiacimi o poctivosti nadobudnutia. Držiteľ práva dovolávajúci sa domnelého právneho dôvodu držby by mal uviesť, o ktorý inak spôsobilý titul nadobudnutia práva z vecného bremena by v jeho prípade malo ísť.“

31. Žalobkyne v danom prípade žiadny konkrétny (či už neplatný alebo domnelý) titul nadobudnutia (vzniku) vecného bremena predpokladaný v ust. § 151o OZ vo svojej žalobe nijako nevymedzili, len zotrvali na práve prechodu cez pozemok iného vlastníka a to poukazom na tzv. zvykové právo /pozemok využívaný niekým istý počet rokov sa stáva jeho majetkom/ a všeobecné tvrdenie o využívaní istý počet rokov.

32. Preto závery súdu prvej inštancie, že žalobkyne ako vlastníčky stavby majú možnosť zriadiť prístup k stavbe z verejnej komunikácie, zriadením prístupovej cesty, nebol splnený zákonný predpoklad podľa ust. § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka ako i skutočnosť, že nedošlo k vydržaniu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, sú správne, preto odvolacie námietky žalobkýň sú nedôvodné.

33. Rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu dostatočne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia, podáva jasnú a zreteľnú odpoveď na riešenie konkrétneho problému, vysvetľuje svoje argumenty, ktoré súd viedli k definitívnemu záveru o nedôvodnosti podanej žaloby, preto odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. Súčasne potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvoinštančného konania, ktorý plne zodpovedá procesnému úspechu strán v konaní a zákonným ustanoveniam v ňom uvedeným.

34. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny ako aj súvisiaci výrok o trovách konania podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

35. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bola úspešná žalovaná, preto priznal odvolací súd žalovanej voči žalobkyniam 1/ - 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

36. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).